

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Zagreb, 29. 04. 2020.

UPUTE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE EPIDEMIJE COVID-19 ZA USTANOVE RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA TE OSNOVNOŠKOLSKE USTANOVE U KOJIMA JE OSIGURANA MOGUĆNOST ZBRINJAVANJA DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI TE UČENIKA KOJI POHAĐAJU RAZREDNU NASTAVU -prijedlog

Namjena

Upute se odnose na ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (dalje u tekstu dječji „vrtić“) te osnovnoškolske ustanove (dalje u tekstu „škola“) u kojima je osigurana mogućnost zbrinjavanja djece rane i predškolske dobi te učenika koji pohađaju razrednu nastavu. Boravak u vrtićima i školama potencijalno može predstavljati veći rizik za zarazu djece s COVID-19 nego je to obiteljski dom odnosno kućanstvo, posebno ako su ukućani uključeni u takav tip dnevnih obaveza da mogu dosljedno izbjegavati situacije povećanog rizika za zarazu COVID-19.

Temeljne odrednice

Djeca s kroničnim bolestima ili u doticaju s kroničnim bolesnicima. Preporučuje se ostanak kod kuće djece i osoblja/djelatnika s kroničnim bolestima (respiratornim, kardiovaskularnim, dijabetesom, malignim bolestima, imunodeficijencijama, djece s većim tjelesnim/motoričkim oštećenjima) kao i djece čiji roditelji/skrbnici ili ukućani imaju jednu od navedenih bolesti. Ako ukućani osoblja/djelatnika imaju jednu od navedenih bolesti ili su starije životne dobi (65 i više godina), osoblje/djelatnici se tijekom boravka kod kuće pridržavaju mjera fizičkog razmaka u donosu na ukućane kao i pojačane higijene, radi zaštite ukućana.

Ostanak kod kuće kada je to moguće. Također potičemo ostanak kod kuće sve djece za koju se to može osigurati, s obzirom da broj djece u vrtićima i školama može biti takav da se mjere fizičkog razmaka u tim kolektivima neće moći poštovati. Budući da će se nastava na daljinu i dalje održavati, potičemo nastavak obrazovanja djece razredne nastave od kuće, u svim situacijama kad je to moguće.

Fizičko udaljavanje od 2 m. Rad ustanove neophodno je organizirati na način da se osigura u što većoj mjeri socijalno distanciranje (fizički razmak) kao i pojačana osobna higijena i higijena prostora. Fizički razmak od najmanje 2 metra u zatvorenom prostoru posebno provode djelatnici u odnosu na druge djelatnike, te se navedeni fizički razmak preporuča održavati kada je god moguće između djelatnika i djece, s iznimkom njege djeteta koja se provodi u što kraćem vremenu.

U istom zajedničkom prostoru (primjerice zbornica) djelatnici održavaju fizički razmak od 2 metra, te se sastanci, dogovori i edukacije djelatnika odvijaju e-komunikacijom ili telefonom, a ulazak roditelja u ustanovu treba izbjeći kad je god moguće. U istom prostoru u isto vrijeme smiju boraviti isključivo djeca i odgajatelj/nastavnik iz iste odgojno-obrazovne grupe.

Fizički razmak kao i pojačanu osobnu higijenu djece neophodno je poticati ali treba očekivati da će kod provedbe neminovno dolaziti do određenih odstupanja uslijed razvojnih značajki pojedinih dobi koje karakterizira:

- istraživanje prostora i predmeta koji okružuju dijete (u određenoj dobi stavljanje u usta ruku i predmeta),
- znatiželja u odnosu na druge osobe/dругu djecu,
- nerazumijevanje uputa,
- nepoštovanje uputa, motorička nespretnost i nedoraslost,
- motorički nemir i potreba za kretanjem.

Organizacija rada s djecom. Boravak u vrtićima i školama neophodno je organizirati na sljedeći način:

- odgojno-obrazovne skupine djece s manjim brojem uvijek iste djece (po mogućnosti do 9 djece u grupi i jedan odgajatelj/nastavnik što ukupno daje po mogućnosti 10 osoba – nakon formiranja skupine djece, 14 dana od početka primjene ovih uputa uključujući neradne dane, ne primaju se nova djeca u skupinu),
- za jednu grupu djece brine jedan odgajatelj/nastavnik odnosno dva (u slučaju produženog boravka u školi odnosno u popodnevnoj smjeni u dječjem vrtiću) bez „preklapanja“,
- izbjegava se fizički kontakt (bliski kontakt) djece iz jedne odgojno-obrazovne skupine s drugom djecom, roditeljima/starateljima druge djece i drugim djelatnicima ustanove,
- svaka odgojno-obrazovna skupina boravi u jednoj odgovarajućoj prostoriji,
- odgajatelj/nastavnik s djecom provodi što je više moguće vremena na otvorenom,
- krevetići za dnevni odmor djece, stolovi za jelo i školske klupe razmiču se tako da djeca leže odnosno sjede na udaljenosti od 2 metra i to svako dijete uvijek na istom mjestu.

Organizacija prostora. Preporučene značajke prostorije u kojoj boravi jedna odgojno-obrazovna grupa djece (učionica ili drugi odgovarajući prostor, primjerice sportska dvorana):

- prostorija što veće površine i visine, prozračna i osunčana (odgovarajući izvor dnevnog svjetla),
- prostorija je vratima odvojena od prostorija u kojima borave druge skupine,
- prostorija se može dobro provjetriti vanjskim zrakom,
- u neposrednoj blizini prostorije je toalet koji koristi isključivo ta odgojno-obrazovna grupa,
- u prostoriji je potrebno organizirati prehranu djece (obroci se mogu dostaviti u prostoriju te konzumirati u prostoriji), na način da osoba koja donosi hranu ostavi hranu na kolicima

ili sl. ispred ulaza u učionicu/skupine te odgajatelj/učitelj unosi hranu u prostoriju u kojoj borave djeca, hrana mora biti unaprijed podijeljena u porcije.

- prostorija ima direktan izlaz na veću terasu, balkon ili, ako je moguće, dvorište,
- izbjegava se svaki ulazak drugih osoba (primjerice zbog čišćenja, popravka ili donošenja hrane) u prostoriju tako dugo dok su djeca u prostoriji,
- prolazak kroz zajedničke prostorije treba izbjegavati i skratiti na minimum, a ako je navedeno neophodno, prolaz kroz zajedničke prostorije se organizira na način da u isto vrijeme prolaze djeca i odgajatelj/nastavnik iz jedne odgojno-obrazovne skupine dok druge osobe ne prolaze u isto vrijeme, uz poticanje djece da kod takvih prolaza ne dotiču površine ili predmete.

Ulazak i izlazak iz vrtića i škola

Ograničen ulazak u školske ustanove. Do daljnjeg su zabranjeni svi posjeti vrtićima i školama (primjerice kazališne predstave, izvannastavne aktivnosti i sl.).

Neophodno je osigurati protok/dolazak što manjeg broj osoba, kako na ulazu u vrtić ili školu tako i u unutarnjim prostorima ustanove.

Primopredaja djece. Roditelji/skrbnici dovode i odvođe djecu u predmetne ustanove na način da, ako je ikako moguće, ne ulaze u ustanovu osim u krajnjoj nuždi, već dolaze do ulaza pri čemu zadržavaju distancu od najmanje 2 metra u odnosu na druge roditelje/skrbnike i djecu.

Dijete odgajatelj preuzima ili prepušta roditelju/skrbniku ispred ulaza u ustanovu, primjereno dobi djeteta. Za vrijeme primopredaje, drugu djecu čuvaju druge odrasle osobe koje su na radnom mjestu.

Djeca se ne ostavljaju bez nadzora.

Školska oprema. Učenik dolazi i odlazi iz škole sa školskom torbom, ako nije omogućeno zadržavanje torbe u školi, te svoju opremu i pribor ne dijeli s drugim učenicama.

Ako je moguće organizirati, roditelj donosi i odnosi u dječji vrtić obilježeni ruksak s opremom isključivo petkom (posljednji radni dan u tjednu) kada dolazi po dijete. Odgajatelj preuzima i vraća ruksak roditelju ispred ulaznih vrata. Odgajatelj odlaže ruksak u vrtiću, te ruksak stoji nekoršten preko vikenda i počinje se koristiti tek nakon pauze od 48-72 sati.

Pratnja djece do školske ustanove ili iz nje. Dijete roditelj/skrbnik dovodi i odvođi iz ustanove na način da je u pratnji jednog djeteta uvijek jedna odrasla osoba/roditelj/skrbnik.

Kada je god moguće, u pratnji pojedinog djeteta uvijek je ista osoba ili se izmjenjuju dvije odrasle osobe.

Rizični pratitelji. Kada god je moguće, u pratnji djeteta treba biti odrasla osoba koja živi u istom kućanstvu s djetetom te upravo ona osoba koja je, u odnosu na druge osobe koje bi mogle dovesti i odvoditi dijete, uključena u takav tip dnevnih aktivnosti da je njena mogućnost zaraze s COVID-19 najmanja.

Kada god je moguće, u pratnji djeteta treba biti odrasla osoba koja ne spada u rizičnu skupinu na obolijevanje od COVID-19, to jest nije starije životne dobi (65 i više godina) niti je kronični bolesnik.

Ulazak u vrtiće i škole po dobnim skupinama. Kada god je moguće, djecu iz svake odgojno-obrazovne skupine dovode i odvođe roditelji/skrbnici u zasebno prethodno dogovoreno vrijeme različito za svaku odgojno-obrazovnu skupine, s razmakom od najmanje 10 minuta između dvije odgojno-obrazovne skupine. Djecu i roditelje pred ulaznim vratima dočekuje odgajateljica odnosno učiteljica u prvom razredu osnovne škole. Nakon prvog razreda osnovne škole, djeca sama ulaze u zgradu škole. Roditelji se ne okupljaju na ulazu.

Bolesni roditelji. Roditelji/skrbnici ne smiju dovesti niti odvesti djecu iz ustanova niti ulaziti u vanjske prostore (dvorište, vrt, igralište) i unutarnje prostore ustanove ako imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s COVID-19 a pogotovo ako su u samoizolaciji jer tada ne smiju izlaziti iz kuće.

Bolesna djeca. Djeca koja imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 (primjerice u kućanstvu ili u ustanovi) ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaražena s COVID-19 ostaju kod kuće te ih roditelji/skrbnici ne smiju dovesti u ustanove. Činjenice iz prethodne dvije rečenice, kao i činjenicu da se radi o djetetu s oba zaposlena roditelja te ne postoji druga mogućnost zbrinjavanja djece, kao i to da je roditelj upoznat s ovim uputama u cjelini, roditelj potvrđuje pisanom izjavom ravnatelju ustanove prije uključivanja djeteta u ustanovu.

Postupanje djece po ulasku u vrtić ili školu. Dijete ulazi tako da odlazi do garderobe, obuva papuče, skida jaknu, te pere ruke sapunom i vodom prije ulaska u skupinu/učionicu.

Organizacija rada ustanova

Rad u turnusima. Ako je moguće organizirati rad u turnusima na način da zaposlenici rade u sedmodnevnim ili četrnaestodnevnim smjenama i to za administrativno i tehničko osoblje, kao i za odgajatelje i nastavnike kada po dvoje skrbe za istu skupinu djece (u školi se navedeno može razmotriti primjerice kada je organiziran produženi boravak). Izvan ustanove djelatnici se pridržavaju što je više moguće pravila kojima se smanjuje njihova mogućnost zaraze (izbjegavanje trgovina, drugih mjesta gdje se okupljaju osobe, javnog prijevoza, dosljedno provođenje socijalne distance i higijene i sl.).

Iznimno primjerice u ustanovama s više djece s većim teškoćama u razvoju može se pokušati organizirati da tijekom smjene zaposlenici borave u organiziranom izoliranom smještaju tzv. radnoj izolaciji u krugu ustanove ili u nekom drugom obliku smještaja.

Ograničen broj djelatnika. U ustanovi nije dozvoljen ulazak zaposlenicima koji nisu raspoređeni na posao.

U ustanovi treba biti najmanji mogući broj djelatnika u isto vrijeme, ali opet dovoljan broj da je moguće organizirati skrb za djecu u malim skupinama (do ukupno po mogućnosti 10 djece i odraslih po skupini, a po mogućnosti što manji broj djece).

Ulazak i dostava u vrtić ili školu. Ulazna vrata otvaraju se na poziv telefonom ili zvonom tijekom radnog vremena i dežurstva. Vikendom/blagdanom/radnim danom poslijepodne vrata otvara dežurni djelatnik.

Dostavu za potrebe ustanove preuzimaju nadležni radnici ustanove na vanjskim vratima, a ulaz je dozvoljen iznimno serviserima i ostalim službama za čijim uslugama postoji neodgodiva potreba (što uključuje dosljednu provedbu protuepidemijskih mjera poput monitoring vode za ljudsku potrošnju, zdravstvena ispravnost hrane i sl.) uz obveznu mjeru dezinfekcije ruku i po potrebi nošenja zaštitne maske i zamjenske obuće.

Spremačice i čišćenje. Spremačica iz jutarnje smjene prva ulazi. Zadnja osoba koja izlazi iz vrtića je spremačica iz poslijepodnevnice smjene koja dezinficira sve korištene površine. Preporuka je odnijeti svu radnu odjeću na pranje u praonicu ustanove. Posteljina i tekstil se pere na temperaturi 60-90° C dva puta na tjedan.

Dezinficijensi. Na ulazu u vrtić i školu te u školi na još nekoliko lako dostupnih mjesta, neophodno je postaviti dozatore s dezinficijensom za dezinfekciju ruku djece školske dobi i odraslih s uputom za korištenje (djeca predškolske dobi ne dezinficiraju ruke već se pojačano provodi pranje ruku sapunom i vodom).

Higijena ruku. Sredstvo za dezinfekciju potrebno je u količini od 1 do 2 ml nanijeti na suhe i čiste dlanove (obično jedan potisak, ili prema prema uputama proizvođača).

Dlanove i područje između prstiju potrebno je protrljati dok se ne osuše, a sredstvo nije potrebno isprati.

Potrebno je voditi brigu o dostatnoj upotrebi dezinficijensa za ruke te se obavezno javiti nadređenom u slučaju da je u dozatoru preostala manja količina sredstva za dezinfekciju kako bi se osigurao novi.

Prozračivanje prostora. Prostorije je obvezno prozračivati najmanje dva puta dnevno u trajanju od minimalno pola sata prije dolaska i nakon odlaska djece, ili ako to vremenske prilike dopuštaju ostaviti otvoren prozor.

Čišćenje prostora. Dodirne točke kao što su ručke na vratima, ručke na prozorima, radne površine, tipkovnice, konzole, slavine u toaletima i kuhinjama, tipke vodokotlića, daljinske upravljače, prekidače za struju, zvona na vratima, ploče dizala te druge dodirne površine koje koristi veći broj osoba neophodno je dezinficirati na početku i na kraju svake smjene a najmanje 2 puta dnevno. Izbjegavajte koristiti klimatizacijske i ventilacijske uređaje.

Čišćenje se provodi u vrijeme kada su djeca na dvorištu ili nakon odlaska djece.

Dezinfekcija mobitela. Svi zaposleni obavezno moraju odmah po ulasku dezinficirati vlastite mobitele.

Posebna Radna obuća. Na samom ulazu u prostor smještaja treba osigurati zaseban prostor za oblačenje radne obuće svim zaposlenicima. Svima ostalima koji ulaze u prostor ustanove treba osigurati korištenje zamjenske obuće ili dezinfekciju potplata.

Maske za lice. Zaštitne maske odgajatelji mogu koristiti opcionalno (ali nisu obavezne) kod skrbi za dojenčadi odnosno malu djecu kod koje je potrebna pojačana njega koja zahtjeva bliski kontakt te kod koje su učestale različite zarazne bolesti s povišenom temperaturom, kako bi se smanjila učestalost takvih zaraza i posljedično panika zbog možebitne sumnje na COVID-19.

Rukavice. Nošenje rukavica nije preporučljivo, prednost se daje učestalom pranju i dezinficiranju ruku (upute za pravilno korištenje maski nalaze se na stranicama HZJZ-a i SZO-a).

Mjerenje temperature i praćenje pojave simptoma kod zaposlenika

Dnevno mjerenje temperature. Svi djelatnici imaju obavezu mjeriti tjelesnu temperaturu svaki dan prije dolaska na posao, te u slučaju povećane tjelesne temperature ne dolaze na posao već se javljaju telefonom ravnatelju i izabranom liječniku obiteljske medicine kako je kasnije navedeno. Preporuča se mjerenje tjelesna temperatura bezkontaktnim toplomjerom svim djelatnicima svakodnevno kod dolaska i odlaska s posla, te se utvrđuje imaju li respiratornih simptoma ili znakove drugih zaraznih bolesti. Kod osobe s povišenom temperaturom izmjerenom bezkontaktnim toplomjeom (37,2°C i veća, ovisno na specifikaciji bezkontaktnog toplomjera) preporuča se mjerenje temperature i standardnim toplomjerom pod pazuhom te se o povećanoj temperaturi zaključuje temeljem rezultata mjerenja pod pazuhom.

Evidencijska knjiga. Evidenciju o vrijednostima izmjerene tjelesne temperature i eventualnom postojanju respiratornih simptoma i znakove drugih zaraznih bolesti upisuje se u zasebnu evidencijsku knjigu.

Postupanje febrilnih osoba sa simptomima. S temperaturom, respiratornim simptomima i drugim simptomima zarazne bolesti nije dozvoljeno raditi, brinuti se o djeci, niti dolaziti u prostor poslodavca odnosno ustanove, što je i inače nužno u radu ovakvih ustanova.

Zamjena i testiranje febrilnih djelatnika. Djelatnici s povišenom tjelesnom temperaturom i/ili respiratornim simptomima odmah napuštaju radna mjesta (prethodno obavještavaju ravnatelja o ovoj činjenici) ili javljaju telefonom ravnatelju da neće doći na posao, te se javljaju telefonom svom izabranom liječniku koji ih upućuje na testiranje. Ravnatelj treba imati unaprijed organiziranu zamjenu za takav slučaj. Potrebno je testirati na SARS-CoV-2 sve djelatnike s povišenom tjelesnom temperaturom ili respiratornim simptomima.

Sumnja na COVID-19

Postupanje u slučaju sumnje na zarazu. U slučaju sumnje na kontakt djelatnika sa zaraženim ili oboljelim od COVID-19 ili drugog razloga za sumnju da se kod djelatnika radi o zarazi COVID-19, kod povišene tjelesne temperature i/ili respiratornih simptoma (kašalj i tekuće disanja-kratak dah), djelatnik odmah:

- telefonom obavještava ravnatelja,
- telefonom obavještava izabranom liječniku obiteljske medicine radi dogovora o testiranju na SARS-CoV-2 te radi utvrđivanja potrebe za bolovanjem, te se

-
- udaljava s radnog mjesta ili ne dolazi na posao- odgajatelja/nastavnika na radnom mjestu treba zamijeniti drugi odgajatelj/nastavnik koji, ako je ikako moguće, u istom razdoblju ne skrbi za drugu grupu djece.

Hitno telefonsko obavješćivanje liječnika. Ravnatelj ustanove u dogovoru sa zdravstvenom voditeljicom vrtića o svakoj sumnji na COVID-19 kod zaposlenika ili djece (o čemu roditelj/skrbnik ima obavezu hitno telefonom obavijestiti ravnatelja) obavještava odmah telefonom nadležnog epidemiologa ako se radi o vrtiću, odnosno obavještava nadležnog školskog liječnika ako se radi o školi. Posebno žurno i neizostavno ravnatelj obavještava nadležnog epidemiologa/školskog liječnika u slučaju grupiranja sumnje ili zaraze COVID-19 (2 i više djelatnika i/ili djece sa sumnjom iz iste skupine/učionice/zgrade i sl.).

U slučaju saznanja za mogućeg prenositelja/mogući izvor infekcije svaki zaposlenik dužan je odmah obavijestiti ravnatelja.

Djeca

Bez maske. Djeca ne nose zaštitne maske.

Bolesna djeca. Roditelji/skrbnici imaju obavezu izmjeriti tjelesnu temperaturu djetetu svaki dan prije dolaska u ustanovu, te u slučaju povišene tjelesne temperature ne smiju dovesti dijete u ustanovu već se javljaju telefonom ravnatelju ustanove i izabranom pedijatru/liječniku obiteljske medicine radi odluke o testiranju i liječenju djeteta.

Ako djeca razviju simptome COVID infekcije tijekom boravka u ustanovi, odgajatelji/učitelji odmah obavještavaju roditelje, koji u najkraćem roku moraju doći po dijete.

Druge zarazne bolesti. Djeca sa znakovima drugih zaraznih bolesti također ne dolaze u ustanovu. Djecu treba poticati da održavaju distancu (fizičku udaljenost) od druge djece i odraslih, primjereno razvojnoj dobi.

Dodirivanje lica. Djecu treba poticati da ne dodiruju usta, nos, oči i lice kao i da ne stavljaju ruke i predmete u usta, primjereno razvojnoj dobi.

Higijena ruku. Djecu treba poticati da redovito i pravilno peru ruke prije ulaska u svoju skupinu/učionicu, prije i nakon pripreme hrane, prije jela, nakon korištenja toaleta, nakon dolaska izvana, nakon čišćenja nosa, uvijek kada ruke izgledaju prljavo.

Za pranje ruku treba koristiti tekuću vodu i sapun.

Pri pranju ruku pridržavajte se naputaka za pravilno pranje ruku: https://www.hzjz.hr/wpcontent/uploads/2020/03/Pranje_ruku_.pdf

Nakon pranja ruku sapunom i vodom, za sušenje ruku neophodno je koristiti papirnate ručnike za jednokratnu upotrebu koje nakon korištenja treba odbaciti u koš za otpad s poklopcem.

Djecu treba poticati da kada kašlju i kišu prekriju usta i nos laktom ili papirnatom maramicom koju poslije treba odbaciti u koš za otpad s poklopcem te oprati ruke.

Kihanje i kašljanje. Pri kašljanju i kihanju trebaju okrenuti lice od drugih osoba te izbjegavati dodirivanje lica, usta i očiju rukama.

Pribor za jelo. Ne treba dijeliti čaše, šalice, drugo posuđe i pribor za jelo s drugim osobama.

Didaktička oprema i igračke. U planiranju didaktičke opreme treba dati prednost opremi glatkih, tvrdih površina koje se lako operu deterdžentom i vodom. Zabranjeno je korištenje materijala kao što su kinetički pijesak, glina, kukuruz, riža i sl., te svih igračaka koje se ne mogu oprati deterdžentom (deterdžent za suđe) i vodom te osušiti na zraku. Ako je ikako moguće potrebno je izložiti didaktičku opremu i igračke da se osuše na suncu. Prati i sušiti igračke potrebno je, ako je moguće, na kraju svakog radnog dana posebno za skupine djece koja su sukladno razvojnoj dobi sklona stavljati predmete u usta.

Dječja odjeća, obuća i školski pribor. Poželjno je da svako dijete/učenik samo postupa sa svojom odjećom i obućom, školskim priborom, torbama, knjigama, no ako nije u mogućnosti, odgajatelji/učitelji nakon dodirivanja odjeće i obuće, školskog pribora, torbi, knjiga trebaju poslije toga poslije toga dezinficirati ruke.

Nastava na otvorenom. Za lijepog vremena preporučuje se nastava na otvorenom prostoru, kada god je moguće.

Tjelesne aktivnosti. Kod tjelesne aktivnosti neophodno je izbjegavati aktivnosti koje intenzivno ubrzavaju i produbljuju disanje kao i brzo trčanje i druge oblike brzog kretanja djece. Ako se takve aktivnosti ne mogu izbjeći, neophodno je povećati razmak između djece tako da razmak bude što je moguće veći a svakako veći od 2 m. Ne preporučuje se izvođenje nastave tjelesnog odgoja na zatvorenom prostoru.

Učenici kojima je osigurana podrška pomoćnika u nastavi odnosno stručnih komunikacijskih posrednici (PUN)

Učenici s teškoćama. Prema Pravilniku o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (NN 24/2015), skupine vrsta teškoća su:

1. Oštećenja vida
2. Oštećenja sluha
3. Oštećenja jezično-govorne-glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju
4. Oštećenja organa i organskih sustava
5. Intelektualne teškoće
6. Poremećaji u ponašanju i oštećenja mentalnog zdravlja
7. Postojanje više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju.

Rizik od zaraze. Promatrajući navedene skupine vrsta teškoća, djeci kojoj je osigurano pravo na pomoćnika u nastavi ili stručnog komunikacijskog posrednika ne trebaju nužno biti povećanog rizika za zarazu s COVID-

19 u smislu pojačane osjetljivosti njihovog organizma na novi koronavirus, uz izuzetak djece s bolestima/zdravstvenim stanjima koja su navedena u prvom odlomku Temeljnih odrednica (određene oštećenja iz skupine 4). No ipak treba uzeti u obzir da i ove teškoće (primjerice teškoće iz skupina 1, 2, 5 ili 6,) mogu narušiti dosljednost djece u održavanju socijalne distance i higijene, što ih može staviti u povećani rizik za zarazu. Zbog toga bi se kod djece kojima je prethodno osigurana podrška PUN-a moglo razmišljati o uključivanju u školu uz podršku PUN-a, isključivo ako roditelj/skrbnik nikako nije u mogućnosti organizirati ostanak djeteta kod kuće, uz izuzetak djece s bolestima/zdravstvenim stanjima koja su navedena u prvom odlomku Temeljnih odrednica (određene oštećenja iz skupine 4).

Prethodna konzultacija sa školskim liječnikom. Prije uključivanja učenika u školu te kada je god potrebno tijekom boravka učenika u školi (primjerice kod promjene u zdravstvenom stanju učenika), neophodna je da se roditelj/skrbnik, djelatnik škole i/ili PUN konzultiraju (ponajprije telefonom) s nadležnim školskim liječnikom oko specifičnih pitanja vezanih u zdravstveno stanje i obrazovanje učenika u ovim okolnostima. Također, posebna skrb i oprez potreban je kod uključivanja djece predškolske dobi s teškoćama u razvoju i težim zdravstvenim smetanjima u dječje vrtiće, te se preporučuje konzultacija s izabranim pedijatrom odnosno liječnikom obiteljske medicine.

Ograničen broj učenika, fizička udaljenost i osobna higijena. Pomoćnici u nastavi i stručni komunikacijski posrednici (PUN) ubrajaju se u ukupan broj osoba u odgojno-obrazovnoj skupini koja ne treba prelaziti ukupan broj preporučeni u ovim uputama (do ukupno 10 djece i odraslih). U odnosu na druge učenike i odrasle osobe u školi, PUN se pridržava svih pravila fizičke udaljenosti od 2 metra te provodi dosljedno pojačanu osobnu higijenu i pruža podršku u poticanju na pojačanu higijenu i socijalnu distancu svim učenicima kao i podršku u održavanju higijene prostora.

Fizička distanca kod PUN-a. U odnosu na dijete kojemu je osigurano pravo na podršku PUN-a, PUN neće uvijek moći održavati distancu od 2m jer održavanjem distance on ne bi bio u mogućnosti izvršavati sve poslove sukladno Pravilniku o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima (NN 102/2018, 22/2020). Kada pruža potporu učeniku i u njegovoj blizini, preporučuje se PUN-u da uvijek nosi kiruršku masku, a kod pružanja potpore učeniku pri korištenju toaleta preporuča se, ako je moguće, da koristi jednokratne rukavice. Izvan ustanove te u odnosu na roditelje/skrbnike djeteta, PUN-ovi se pridržavaju što je više moguće pravila kojima se smanjuje njihova mogućnost zaraze (izbjegavanje trgovina, drugih mjesta gdje se okupljaju osobe, javnog prijevoza, dosljedno provođenje socijalne distance i higijene i sl.). Kod pružanja potpore učeniku, PUN posebno intenzivno potiče učenika na održavanje distance i provođenje higijene radi prevencije zaraze COVID-19, sukladno ovim uputama i drugim važećim preporukama.

Završne preporuke

U slučaju nemogućnosti organizacije posla zbog većeg broja zaposlenika koji su u samoizolaciji, stožeri civilne zaštite (državni i lokalni) u koordinaciji s osnivačima mogu preraspodijeliti zaposlenike drugih odgojno-obrazovnih ustanova, kako bi se osigurala kontinuirana skrb za djecu. Osigurava se kontinuirana nužna suradnja s osnivačem.

Za obaveze iz ovih uputa gdje je navedena pozicija ravnatelja, ravnatelj može zadužiti zdravstvenu voditeljicu – medicinsku sestru ili stručnog suradnika ustanove (izrazi koji se koriste u tekstu, a imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod).

Svaki zadatak ravnatelj treba dodijeliti jednoj odgovornoj osobi koja o navedenom provodi dnevnu pismenu evidenciju kada je to moguće.

Ove će se upute prilagođavati aktualnoj epidemiološkoj situaciji, a svakako će se razmotriti potreba i mogućnost prilagodbe uputa nakon privih 14 dana primjene (uključujući neradne dane).

Ove preporuke ne isključuju provođenje drugih preporuka sukladno aktualnoj i promijenjenoj epidemiološkoj situaciji.

Upute za čišćenje i dezinfekciju:

Bez oboljelih od COVID-19: <https://www.hziz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Ciscenje-i-dezinfekcija-prostorije-bez-oboljelih-od-COVID-19-2.4.2020..pdf>

Osobe pod sumnjom ili oboljele od COVID-19: <https://www.hziz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Ciscenje-i-dezinfekcija-prostora-u-kojima-je-boravila-osoba-pod-sumnjom-COVID-19-2.4.2020..pdf>